

Naujas didelis laimėjimas prie Gomelio

Čia buvo sutriuškintos kelios bolševikų divizijos. I nelaivę pateko 78.000 karių. Paimta begalės ginklų

Vyriausioji Fiurerio būstine.
VIII. 20. DNB. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Pietų Ukrainoje buvo sėkmingai tebebuolama keletas dar priešo rankose tebesančių sustiprintų tiltų per Dnieprą. Greitieji daliniai, kovodam su beviltiškai besiginančiomis priešo pajėgomis, sunaikino 65 šarvuociai ir paėmė daug bėlaišvių.

Jūroje aplink Angliją oro priešo dienos metu bombomis apgadino didoką prekybos laivą. Nakties puolimai buvo nukreipti į karinius fabrikus ir uosto įrengimus prie Britų salos rytinio ir pietų pakraščio, be to, — į keletą aerodromų.

Prie Šiaurės Afrikos pakrantės vokiečių smingamieji kovos lėktuvai nuskandino vieną 1.500 transporto laivą ir vieną buksirą. Du prekybos laivai buvo gana smarkiai sužaloti. Vokiečių kovos lėktuvai paskutinių naktį puolė anglų karo laivyno bazę Aleksandriją.

Vakar anglų oro pajėgos, mėgindamos pulsi Lamanšo pakraštį, susilaukė vėl didelio pralaimėjimo. Naikintuva ir zenitinė artilerija numušė 29, minogaudžiai — vieną priešo lėktuvą.

Nedidelis priešo bombonešių skaičius numetė priešus naktį sprogtamajį ir padegamajį bombų šiaurės vakarų Vokietijos pajūrio srityje. Nuostoliai nedidelė. Du britų bombonešius numušė nakties naikintuvių ir jūrų artillerija. Du britų bombonešius numušė nakties naikintuvių ir jūrų artillerija.

Vyriausioji Fiurerio būstine.
VIII. 21. DNB. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Sritiye į Šiaurę nuo Gomelio išvyko mūšis, kuris baigėsi sunkiu sovietų karinių pajėgų pralaimėjimu. Buvo sunuštos, sunalkintos arba paimtos i nelaivę 17-sios šauilių divizijos, vienos motorizuoto.

tos, dviejų šarvuociai ir penkių kavalerijos divizijų dalys, taip pat dvi oro brigados. I mūsų rankas pateko 78.000 bėlaišvių, 144 tankai, 700 patrankų ir du šarvuotu traukiniai.

BERLIN. VIII. 20. DNB. Papildomai prie šios dienos kariuomenės vadovybės pranešimo DNB iškarinių šaltinių pataria:

Apžvelgus per paskutines 14 dienų padarytus pranešimus apie kovas Vakarų Ukrainoje, galima spresti, kad dabar taip naikinčiai sumušti sovietai ir ten buvo paruošė veržtis į Generalinę Guberniją labai gausius ir gerai apribintus junginius. Bendrai imant, ligi šiol per visas ten išvysias kovas buvo sunaikinta arba paimta daugiau kaip 2.500 tankų ir daugiau kaip 3.700 patrankų.

Sovietų kariuomenė, kaip žinoma, ypatingai kreipia dėmesį į tal, kad ji būtu techniškai ir ypač šarvuotais ko geriausiai aprūpinta kariuomenė. Tačiau pasirodė, jog netik svarbu turėti naujų ginklų, bet ir reikia mokėti juos tobulai naudoti. Vokiečių kariuomenės vadovybės pranešimuose vis pabrėžiami nepaprastai dideli sovietų kariuomenės nuostoliai užmuštais ir sužeistais. Sudėjus žuvusiu sovietų skaičiu su praneštais bėlaišvių skalčiais, pasidaro aišku, kad ir žmonių masė taip pat silpnai, kaip ir karinė sovietų medžiaga, galb atsilaikyti vokiečių spaudimui. Vokiečių karys ir Rytų fronte savo dvasine laikysena parodo aiškiai tokį pat pranašumą, palyginus su priešu, kaip ir visuose kituose frontuose, ir sugeba sudoroti su stovinčiomis prieš jį.

žmonių masėmis. Taip pat aiškiai pasirodė sumanios vokiečių vadovybės pranašumas prieš sovietus, ką geriausiai jrodo vakarų Ukrainos užkariavimas. Tatai artimiausioje ateityje vėl pasivirtins ir kitose sovietų fronto dalyse.

Herriot ir Bonnet alvyko į Vichy

VICHY. DNB. Buves prancūzų atstovų rūmų pirmininkas Herriot, kuris nuo karo paliaubų gyveno savo dvare netoli Lione, atvažiavo vakar į Vichy. Be to, dabar Vichyje vieši ir buvęs prancūzų užsienių reikalų ministeris Bonnet.

Irano krizė eina prie kulminacijos punkto

ZENEVA. DNB. „Daily Mail“ praneša iš Teherano, kad per artimiausias 48 valandas Irano krizė gali pasiekti savo didžiausio pa-astrėjimo laipsnį. Anglu laikraštis rašo, jog yra žinoma, kad sovietų britų notojo yra apribotas laikas duoti į ją atsakymą. Būsiu imtasi priemonių britų piliečiams Irane apsaugoti. Būtų, esą, neįsmintinga laikyti negalimų dalyku tai, kad sajungininkų kariuomenės daliniai peržengtų Irano sieną.

Tajo vyriausybė sudaro generolai ir pulkininkai

TOKIO. DNB. Domei agentūros žiniomis iš Bangkoko, Tajo vyriausybė pranešė, kad krašto apsaugos ministeriu paskirtas generalas leitenantas Luang Promyoehi. Ligi šiol krašto apsaugos ministerijai vadovavo ministeris pirminkas Luang Bipulas. Be to, pulkininkas Luang Kovit Aphawongse paskirtas susiekimo ministeriu, o pulkininkas Prayoon Bhermomeri — švietimo ministeriu. Ryšium su tuo Tajo vyriausybė pranešė, kad išvysė kabinete pakeitimai padaryti, siekiant Tajo vidaus struktūrą pritaikyti karo meto reikalavimams.

NEW YORKAS. DNB. Associated Press žiniomis, radijo specialistai, kurie JAV kariuomenės informacijos dalyse nori išgyti leitenanto laipsnį, turi pareikšti sutikimą vienus metus tarnauti už Vakarų pusėlio ribų. Vietos kariuomenės valdžios išstaiga ta salyga pasatė, bebanant kandidatus į 500 nauju tokiu karininku vietų.

kuris norėtų laimeti karą rimtai jam nedalyvaudamas ir kovoti iki paskutinio anglo, suteikia Churchillių paskolą doleriais.

Churchillis, kuris iš savo pusės taip pat tikisi išlikti be nuostolių,

tai yra kariauti iki paskutinio bolševiko, ta paskola toliau perduoda Stalinui.

Bolševikinė revoliucija, baigdamas sako laikraštis: par-

duoda rusų tautos krauju kaip tik tam supuvusiam kapitalizmui, su

kuriuo kovoti ji ragina viso pasauly proletariata.

gana abejinga, žinoma laikraščiu agentūra „North American News paper Alliance“, kuri turi 50 dienraščių, bendro dašimtis milijonų tiraso, ir be to svarbių savaitraščių. Svarbiausią vaidmenį čia vaidina buv. laikraščio „New York Times“ Maskvos atstovas Walter Duranty, kuris glaudžiasi bendradarbiaujančiu su sovietų propagandos valdybos vadovu. Taip pat savo veiklumą sustiprino sovietų propagandos skyrius New Yorke. Dar intensyviau, negu Jungtinėse Valstybėse, dirba sovietų propaganda, ir ju anglių draugai su pagalba atitinkamu straipsniu ir kitos propagandos medžiagos pačioje Anglijos. Pasekmės neapsiribota daugelio entuziastingu solidarumo sovietinės demonstracijų ir simpatijų telegramomis, ju pasiuntiniui Maiskiui. Sovietų Sajungoje, baigiant

mas yra sveikinamas. Čia tai vertinama kaip nauja konjunktūra,

kuri atsivérė su sąjungos su Anglia pagalba. Didėjantis nuotaikos kritimas anglių gyventojų tarpe,

susidares dėl karo sukeltų ūkinų

ir socialinių sunkumų imperijoje,

ir pietinėje Amerikoje, taip pat

Jungtinėse Valstybėse, dėl ligšioninių ūkinio ir socialinio gyvenimo

formų sugriovimo sudaro dar pa-

lankešnę atmosferą ir dar geriau

paruošta dirvą bolševizmo moksliui.

Ir kas maloniai stebina, kad anglių ir amerikiečių spauda bei

žinių agentūros remia šį procesą.

Amerika ginklus Sovietų Sajungai siūsianti į Komsomolską

NEW YORKAS. DNB. Amerikos kariuomenės matuoti įstaiga pranešė, kad matuojamas trumpesnis jūros kelias tarp Seattles, Vašingtono valstybėje, ir Sibiro JAV tiekimams Sovietų Sajungai. Tiekiama medžiagos turinčios būti siūlamiams į Komsomolską, Sibire. Associated Press žiniomis, tuo būdu siekiama apeiti galimą Japonijos iškišimą tuo atveju, jei karo medžiagų transportai bus gabeniomi į Vladivostoką.

5 LAIVAI IŠ AMERIKOS VĖL ISPLAUKE Į VLADIVOSTOKĄ

TOKIO. DNB. Laikraštis „Tokio Asahi Šimbun“ praneša iš Jungtinės Valstybių vakarų pajūrio, kad i Vladivostoką vėl išplaukė 3 Amerikos ir 2 Sovietų tanklaičiai su lėktuvu benziniu. San Francisco ir Los Angeles miestuose taip pat pakraunama keletas tanklaičių, ku-

rie išplaukia iš keletos dėmų. Manoma, kad šiuo metu išplaukiantieji laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

Tokio išplaukiantieji laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukti į Vladivostoką.

San Francisco laivai susitiks su jau keliatjančiais ar imiausiomis dienomis išplaukt

Štai vokiečių atsakymas -

šis karas, kurį pradėjo Anglia, o parengė Baltieji rūmai, bus išsprestas ginklais, o ne nauja vilsoniada

BERLIN. DNB. Dėl britų laikraščio „The National Review“ pasiūlymo išskaidyti vokiečių Reichą į 31 mažą valstybę, „Völkerischer Beobachter“ rašo: „Dar néra savaitės laiko, kai Rooseveltas ir Churchillis pradėjo savo naują wilsoniadą. Tuomet mes vėl išgirdome, kad vienintelis karto sklas jiems yra sugražinti teisinių guma ir tautų laisvę. Teritorinių užgrobimų mintį štie demokratijos apaštalaistatūmė nuo savės. „National Review“ pasiūla iš mūsų uždavinj smulkiai irodysti begalinį šito manevro melagingumą. Sis laikraštis pasako, ko iš tikrųjų siekia pasaulio žydiją savo veikamais Londone ir New Yorke. Ji skelbia mums diktatūrą, palyginus su kuria Versalis atrodo geradarystė. Ji pasako, pastebi laikraštis baigdamas, ką Churchillis ir Rooseveltas slaptai puoselėja, kaip savo tikrą programą. Mes gimeimai tai dėmesin

su pasiryžimu vieną kartą visiems laikams samokslininkus sutriuškinti ir padaryti juos nepavojingus, nes jie siekia mūsų gyvybęs“.

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ pareiškia: „Kultūriniu kūrėjo vardas Amerikos pirklio žydo, kuris nori visus vokiečius sterilizuoti, neduoda anglams miegoti. Jie laiko labai svarbiu dalyku tiksliai

pranešti vokiečių tautai, dėl kurio reikalo kariaujama. Mes apie tai žinojome jau daug anksčiau, dar anksčiau, negu anuomet buvęs iš anglių malonės prancūzų ministras Paul Reynaud nusifotografavo prie būsimosios Europos žemėlapio, kuriame Vokietija nebefigūruoja. Mes Londono pamfletą kabiname dar kiek žemėlau“.

„Lokalanzeiger“ rašo: „Kas tiems vyrams rūpi, tai yra išnaujinti vokiečių tautą“. Toliau laikraštis rašo:

„Kadangi yra gerai žinoma, kad šios tautos ginklo jėga sunaikinti negalima, tai anglų ir amerikiečių žiurkių gaudytojai nori dar kartą paméginti su Wilsono pareiškimais.“

Tiek viena, tiek antra yra bergždžiai.

Sis karas, kurį pradėjo Anglia, o parengė Baltieji rūmai, bus išsprestas ginklais“.

Nepasitenkinimas Amerikos kariuomenėj

VAŠINGTONAS. DNB. Staigus Jungtinį Vals ybiu vyriausybės nutarimas paleisti 200.000 kareiviu dar prieš Kalėdas, pasak „Washington Post“, yra padarytas ryšium su nuolat gaunamomis žinomis apie kareivų nepasitenkinimą. Daugelyje pulkų kareivų nuotaika yra bloga, o dėl tinkamų kariuininkų ir kariinių irrankių didelės stokos yra negalimas joks geras apmokymas. Be to, vyrauja didelis susijaudinimas ryšium su kariunes tarnybos prailginiu. Daugelių pašaukėju, kaip „Washington Post“ toliau praneša, mano, kad jų tarnybos nebus lalkomas laisvos 2,5 metų ir kad nepasauktieji turi gerai apmokamas tarnybas, o pašauktieji turi tenkintis 21 dolerio alga per mėnesį. Tuo būdu yra pavojus, kad bėgimas iš kariuomenės gali pasiekti dideli mastą.

PARYŽIUS. DNB. „Petit Parisien“ praneša iš Vichio, kad vyriausybė laiko buvusių parlamentarų toje srityje nepageidaujama. Todėl patalpos, kurios buvo jiems pasiskirtos, nuo rugsėjo 10 d. uždarytos, o atstovų rūmu ir senato biurai buvo perkelti į Mon d'Or. Laikraštis priduria, kad parlamentinė tvarka vis labiau išmiršta. Užvakar atstovams ir senioriams buvo panaikinti dienpinigiai, vakar buvo panaikinti leidimai nemokamai važinėti geležinkeliais, o šiandien vyriausybė išakė, kad parlamentarai turi iš Vichio išvažiuoti. Šias priežmones laikraštis sveikina, nurodymas, kad buve parlamentarai valkštinių Vichio vyriausybės viešbučiuose, norėdami kiek prisidėti prie valdymo, tuo tarpu kai prancūzų tauta nežinanti, kuo jis turi misti.

ypatingai paslekus vieningumo išairiai klausimais ir išaiškinusi, kurios demokratinės valstybės turėtų būti parentos. Toliau Rooseveltas pareiškė, kad anradieni jis iš naujo aptarė su Beaverbrooku karo medžiagos reikalų klausimą ir ryšium su tuo turimas galimybes. Jis nurodė kariuomenei ir karo laivynui sudaryti naujas tabelės to, kas jai reikalinga ne iki 1942 m., bet ir 1943 m. Jis paprašė anglų ta patį padaryti. Perskaite viena cita į iš Sandburgo parašytos Lincolnio biografijos, pagal kuria, jei karo padėtis atrodo gerėjanti, nereikia susilpninti savo pastangų, be, priešingai, reikalinga saitus dar labiau suveržti. Rooseveltas toliau pasakė, kad Sovietų Sajungos pasipriešinimo jėga nei Anglijoje, nei Jungtinėse Valstybėse neturėtų sudaryti nuomonės, kad dabar jau galima savo pastangas susilpninti. Savo pareiškima baigdamas, Rooseveltas atsisakė komentuoti dabarinę ištemptą padėti Japonijos atžvilgiu.

Šitaip kariauja anglai

VICHY. DNB. Prancūzų radijo siustuvas Džibutyje pasisakė prieš Anglijos blokados metodus, taikomus prancūzų kolonijai Somalijai. Ši radijo stotis, kuri dėl techninių priežasčių kelis mėnesius buvo priversta tylėti, vėl pradėjo veikti. Pirmoje transliacijoje radio kalbėtojas, tarp kitko, pareiškė: „Jau

Pulkininkas J. Petruitis

Kaip jie mus sušaudė

10

Vienas jų skundėsi, kad jis perdaug ilgai sėdi neteisingai teismo nuo baustas už vagystę, reikalavo komisaro, kad jis greičiau peržiūrėtu jo bylą ir amnestuotu jį, kaip kiti panašūs nusikalteliai kad buvo amnestuoti. 71 karcerio mano kaimynas taip pat reikalavo save amnestuoti, tik nesupratau, už koki nusikaltimą; atrodė, kad už panašų.

Mane labai nustebino, kai išgirdau prižiūrėtojų klausinėjant karceriuose sédinčius: „Ar imsi duoną?“ Mano kaimynai dešinėj ir kairėj atsisakė imti. Aš neatsisakiau ir gavau dviejų šimtų gramų duonos riekelę ir šalto vandens puoduką. „Ar čia visai dienai?“ — paklausiau prižiūrėtojų. Prižiūrėtojas atsakė: „Taip“. Duoną suvyniojau į nosinę ir padėjau prie sienos, kad pelės neestų, nes čia jos didelės akiplėšos — kas joms patinka, bematant nusavina ir tempia į urvus. Pagaliau mane išvedė į ruošą. Iš koridoriaus laiptais reikėjo pasikelti į pirmąjį aukštą, kuriame telpa trečiojo skyriaus vienutės. Mažas, keturkampis, nepapras tai aukštasis, cementu ištinkuotas nedažytomis sienomis, be jokio lango, tamsus (dulksnia elektra apšviestas) kambariukas. Viena tupinyčia ir vienas vandens kranas nusiprausti — daugiau nieko. Reikalą atlikęs ir, be muilo

nusiprausęs, nusišluosčiau apatinė marškinė dalimi. Bandžiau išplauti savo kibirą, kurį kas rytą reikia nešti išpilti, bet cementinis tinkas viduje taip buvo prirūgės, kad jo biaurios smarvės jokiu būdu negalėjau pašalinti.

Sugrįžęs iš ruošos, visą dieną vaikščiojau išilgai kambario, stengdamasis užsimiršti arba išsitikinti, kad sapnuoju nemalonų sapnų, kad viskas yra illuzija. Bet tai man nepavyko. Visą laiką skverbési visiškai neprašoma mintis: „Ką gi jie toliau mano daryti, kam mane čia įgrūdo, ar ilgai laikys?...“ Atsirėmę į sieną pasilsio, perskaitau kelintą kartą skaitytus užrašus ir vėl vaikščioju. Staiga prisiminiau, kad šiandien sausio 11 d., šeštadienis, vadinas, rytą bus sekmodienis, sausio 12 d. — rinkimai į Aukščiausiąją SSSR Tarybą. Tokiu būdu jie šiandien ir ryt bus visi užimti. Apie mus, čia, kaičiame, esančius, niekas nieko negalvoja. Visi NKVD valdininkai išsiskliaidė po visą Lietuvą ieškoti naujų aukų.

Pelės visiškai išidrasiinė pradėjo šeimininkauti kamerōje, kaip joms patinka. Gerai išžiūrėjės, pastebėjau, kad jos yra dviejų skirtinių rūsių: vienos jų pilkos ilgasnukės, su ilgomis uodegomis, kitos — rudos trumpauodegės, bet labai piktos ir piauna pilkasi. Pilkuju man pagailo, nes jos daug švelnesnės ir kuklesnės. Rudasiams pradėjau vaikyti, o pilkasi duonos trupiniai vaišinai. Jos greit suprato, kad aš jas užtariu, ir pradėjo manęs nébebjoti. Rudžių puolamos, jos artinosi prie manęs. Gražu žiūrėti, kai jos valgo: atsišėda ant paskutinių kojycių ir ant uodegos, paėmė priešakinėmis loputėmis duonos trupini, prineša prie snukučio ir vikriai vartaliandomas jį kramto.

Žinios iš Rytų fronto

BERLIN. DNB. Bolševikų traukinis pietinėje Ukrainoje daugelyje vietu, smarkiai puolant kariūmenės vokiečių oro pajėgoms, eina į katastrofą. Apsuptoms sovietų kariūmenės dalinių masėms vokiečių lektuvai, bombarduodami bei apšaudydam sovietus lektuvų ginklais padarė nepaprastai didelį nuostolių. Taip puolimais sunaikinti ištisi sovietų daliniai. Srityje, esančioje į vakarus nuo Dniepro žemupio, pasiekti didelį laimėjimą. Tlk viena rugpjūčio 15 dieną vienas 11 kovos lektuvų junginys sunaikino 90 sunkvežimių, du šarvuociai ir keliis vieno pilnai prikrauto kariūmenės transporto traukinio vagonus. Be to, tas junginys sunaikino vieną 35 vagonų sovietų prekių

traukinį. Bombai patakius į garveži, tas traukinys nuėjo nuo bėgių ir užsidegė. 10 vagonų cisternų su skystuoju kuru iššoko į orą ir greit uždegė visus to traukinio vagonus.

BERLIN. DNB. Kijevo apylinkėse per paskutiniomis dienomis vykstančias kovas bolševikams padaroma nepaprastai daug nuosėdų. Priešakiniai vokiečių junginjai už sovietų pozicijų rado didelį skaičių masinių bolševikų kapų. Ten pat viename mažame fronto ruože surasta dar 20.000 kritusių sovietų karių. Vienoje vietoje, kur buvo smarkiai kovoja, surasti didžiai masinių kapų. Taip pat ir netoli nuo tų kapų buvo surasta 1.000 kritusių sovietų karių, kuriuos bolševikai jau nebegalėjo palaidoti.

BERLIN. DNB. Viduriniame Ryto fronto ruože bolševikų mėgino rugpjūčio 19 d. pravesti keletą šarvuocių remiamų atakų. Vokiečių kariūmenės daliniai su dideliais sovietams nuostoliais tuos puolimus atmuse.

BERLIN. DNB. Pagal sutampančius sovietų belaisvių pareiškinimus, bolševikų karininkai ir politiniai komisarai palys pasislepia, o kareivius verčia toliai kovoti. Toliau belaisviai praneša, kad muničija ir valgis yra labai menki. Ypač pykinais taip dalykas, kad karininkai ir komisarai gauna specialų maistą. Jie gauna pakankamai sviesto, duonos, mėsos, cukraus, arbato ir konservų, o kareiviai turėtų išsversti nedaug duonos, kuopų sribula, rekarčiai gaunamu gabalėliu mėsos ir beveik visados be cukraus arba arbato.

Bolševikai žudo vokiečių belaisvius

BERLIN. DNB. Srityje, esančioje į šiaurės rytus nuo Smolensko, rugpjūčio 18 dieną buvo surasta 10 užmušti ir paslėptu vokiečių kareivius. Is žalzdu buvo galima spresti, kad jie į bolševikų rankas patiko sužeisti. Tuos suželstus vokiečių kareivius bolševikai sušaudė iš labai arti, taikydami jems į galvą ir į sprandą. Keliems kareiviams buvo perskelta kaukuolė. Dėl vokiečių pionieriai buvo apie penkiolika karbu subady į durtuvu iš užpakalio; kiti mirtingi žaizdų jie neturėjo. Visus surastus vokiečių kareivius bolševikai buvo apiplėšę. Prie tu vokiečių kareivų nebebuvo jokiu verlingu daiktu — nei piniginiu, nei laikrodžiu, nei žiedu. Bolševikai iš jų atėmė ir visus kitus smulkiaus vartojimo reikmenis, kaip peili, žiebtuvėlių ir kt. Kai kuriems užmuš

tiesiemis buvo nuplėsti net asmens ženklių.

PARYŽIUS. DNB. Kaip praneša prancūzų radijo siustuvai, jau sugrįžo visi prancūzų karo belaisviai, kurie buvo vokiečių nelaisvėje ir dalyvavo jau Pasauliniam kare.

BERLIN. DNB. Ukrainoje antroji prie nedaugelio savo susiprintu tilde per Dnieprą bolševikai mėgino sulaikyti tolimesnį vokiečių kariūmenės dalinių veržimą. Bolševikų šarvuociai tuo išsklubo bandė čia pulti. Ivysko smarkios šarvuociai kautynės, per kurias bolševikų puolimas buvo visiškai palaužtas. Tik maži bolševikų karinių pajėgų likėjai tegalėjo persikelti per upę. Keilių tūkstančiai bolševikų kareivų pateko į vokiečių rankas.

Sausio 11, 12 ir 13 d. niekas man netrukėdavo vaikščioti, mąstyti ir žaisti su pelėmis, kurų gabesnes jau buvau sumanęs pradėti mokyti. Prižiūrėtojai taip pat labai retai bežvilkėjo į mano kameros „vilkeli“. Matyti, jie iš pirmos dienos išsitikino, kad aš labai ramus gyventojas. Tlk Docius 74 kameroj vėl pradėjo triukšauti ir dainuoti. Rodos, savo kambario šeiki tiek apsipratau ir pakenčiamai susitvarikau; vienam pasienyje, ties viduriu, mano miegamasis, viduryje — darbo kambarys, vienam kampe prie lango — valgomasis ir kitam kampe išvietė, kuri žemoj kambario tempe aštūoj buvo labai dažnai naudojama. Kadangi nei lovos, nei stalo, nei kedės néra — viskas gryna žemė, visas kambario inventorius tik vienas kibiras, tai visiškai laisva ir patogu. Tlk viena nelaimė, atėjus nakčiai, net šiurpas krečia — labai norisi miego, o ištisai per naktį miegoti jokiu būdu negali priprasti dėl šalčio ir guolio kietumo.

Sausio 13 d. vakare nespėjau atsigulės dar akių sumerkinti, kai prie savų durų išgirdau raktų žvengėjimą. Porą kartų brakstelėjo užraktas ir durys atsidarė. Prižiūrėtojas, paklausęs mano pavardės, vardo ir tévo vardo, perdarė mane palydovui iš saugumo, kuris pustamsais jau man žinomas koridoriais, paskui per kalėjimo kiemą nuvedė mane į kontorą, o iš ten, pasirašęs, kad kalini priėmė, išvedė į pasodinę į „Z. Girelę“. Nuvežęs į saugumą, nuvedė mane į tardytojo kambarį Nr. 44 trečiam aukštę (nustebau, kad ne į Nr. 46, kuriame ankstiau buvau tardomas) pas tą pa i Dunkovą.

(B. d.)

Sporto Žinios

SEKMADIENI LUFTWAFFE-FELD-KOMMANDANTUR

Sekmadienį, rugpjūčio 24 d., 17 val. Kauno sporto aikštynėje įvyks idomios futbolo rungtynės Luftwaffe - Feld-kommandantur. Šis susitikimas kelia susidomėjimo, nes ir pirmosios rungtynės tarp minėtų vienuoliukų buvo gana nuotakkingos. Kaip atsimename, jas laimėjo Feldkommandantur pasiekme 3:1. Atradome, sekmadienį Luftwaffe mėgins atsigriebti, ir susitikimas nuo to bus dar idomėsnis. Feld-kommandantur komanda sudaro veikianti vieniečiai, apie kurių aukštą laipsnį gerai žinome.

Pertraukos metu gres policijos orkestras. Dirigentas Br. Jonušas.

FUTBOLINKU TRENIRUOTĖ

Penktadienį 18 val. futbolo rinktinės žaidikai renkasi į Kauno sporto aikštynę treniruoti.

KARIU SPORTO ŠVENTĖ PARYŽIUJE

Paryžiuje, Kolumbo stadione, įvyko didžiulė kariu sporto šventė. Pasaulio meistrai Harbig laimėjo 400 m bėgimą laiku 46,7 sek. Tai geriausia šiu metų pasekmė visoje Europoje. 4x800 m estafetė laimėjo kombinuota komanda iš Mehilhose, Kaindl, Grau ir Harbig laiku 7:37,8 min. (Naujas Vokietijos rekordas). Iš ketvertuko geriausiai nuotoli prabėgo Kaindl — 1:52,9 min. Futbolo susitikimas tarp Hannover 96 ir vėles kariu vienuoliukės baigėsi kariu pergale 6:4.

ITALIJA — ŠVEDIJA 4:1

Tarpvalstybinės teniso rungtynės Švedija — Italija pasibaigė 4:1 italu naudai. Paskutinės dienos susitikmuose Cuccellis nugalėjo Rohlonas, 6:1, 6:2, 6:4 ir Romanolis — Schröderis 6:3, 6:3, 7:5.

NAUJI PASAULIO REKORDAI

Vokietis lengvataletas Ernst Lampert sekmadienį pasiekė nauja pasaulinių rekordą diskų metime. Jo pasekmė 53,35 m. Tuo būdu jis nurungė amerikietį Harriesą, kuris šiemet buvo numetęs 53,26 m. Oficialus pasaulio rekordas iki šių metų buvo taip pat vokiečio Schroeder. Pasekmė 53,10 m.

Kita pasaulinių rekordų sumušė ėjikas Kuebler, Krokuvoje 5000 m nūzingsniaus per 20:03,8 min.

50 SPORTININKU — 69 AUKSO MEDALIAI

Pirma karta olimpijuose žaidimuose suomių sportininkai dalyvavo 1906 metais Atėnuose. Per visą dalyvavimą laika 50 suomių laimėjo 69 olimpinius aukso medalius. Tai yra išsidėmėtina pasekmė, kurios proporcingai imant, nėra pasiekusi nė viena kita valstybė, kurios rinktiniai sportininkai kovojo olimpinį žaidimų vietovėse. Pirmasis, iškovojęs aukščiausią moderniosios olimpiados pasižymėjimo ženkla, buvo Werneris Jaervinenas, kurio jauniausiasis sūnus taip pat pasekė tévo pédomas.

Aukso medaliai tenka šioms varžyboms: lengvajai atletikai 37, imtynei 21, greitajam čiuozimui 5, sliedėms 2, dailiajam čiuozimui 1, boksu 1, gimnastikai 1, meno kūriniams 1. Pažymėtina, kad iš 37 lengvojoj atletikoj laimėtu aukso medaliu 24 pelnyti ilgųjų nuotolių bėgiuose.

Cia šauinėsiai pasireiškė Paavo Nurmis, pelnės devynis aukso medalius.

Idomus dalykas — pergalės išplėšti pagyvenę sportininkai. Pavyzdžiu, Werneris Jaervinenas, pirmojo aukso medalo savininkas, turėjo 36 metus, Lindforsas, sunkiasvoris imtininkas, buvo 40 metu, Stenoosas, 1924 metų maratono didvyris, — 35 m. Salminėnas, atsimintas iš Berlyno, — 34 m. Thunbergas, 1928 m. greitajam čiuozimė nurašęs du aukščiausius laimikius, — 35 m. Jaujiausius suomis, atžymėtas aukso medaliu, buvo imtininkas Kuusta Pihlajamaekis, susilaikės 21 metu. Tai buvo 1924 m., o 1936 m. Kuusta Pihlajamaekis laimėjima pakartojo, tik, aišku, buvo senstelės ir prisikaitomai prie senųjų veteranų — buvo 37 m.

Ligšioliniai aukso medalių savininkai yra šie suomiai: Werneris Jaervinenas (diskas 1906), Weckmanas (imtynės 1906 ir 1908), Kohlemaineinas (5000, 10.000 m ir bėgimas per laukus 1912; maratonas 1920), Taipalė (diskas smagesne ranka ir abiem rankom 1912), Saaristo (ietis abiem rankom 1912), Saarela (imtynės 1912), Vaer (imtynės 1912 ir 1920), Koskelo (imtynės 1912), Jakobssonas (dailis čiuozimės 1920), Nurmis (10.000 m, bėgimas per laukus ir komandinis bėgimas per laukus 1920; 1500, 5000 m, bėgimas per laukus, komandinis bėgimas per laukus ir 3000 m komandinis bėgimas 1924; 10.000 m 1928), Liimatainenas (komandinis bėgimas per laukus 1920 ir 1924), Koskenniemi (komandinis bėgimas per laukus 1920), Tuulosas (triūolis 1920), Poerhoela (rutulys 1920), Niklandeiris (diskas 1920), Myry (ietis 1920 ir 1924), Lehtonenas (penkiakovė 1920 ir 1924), Lindforsas (imtynės 1920), Frimanas (imtynės 1920 ir 1924), Antilla (imtynės 1920 ir 1924), Leino (imtynės 1920), Thunbergas (1500, 5000 m greitasis čiuozimas 1924; 500 ir 1500 m 1928), Skutnabbas (10.000 m greitasis čiuozimas 1924), Ritola (10.000, 3000 m kliūtinis, komandinis bėgimas per laukus ir 3000 m komandinis bėgimas 1924; 5000 m 1928), Stenoosas (maratonas 1924), Katzas (3000 m komandinis bėgimas 1924), Westerlundas (imtynės 1924), Kuusta Pihlajamaekis (imtynės 1924 ir 1936), Larva (1500 m 1928), Loukula (3000 m kliūtinis 1928), Yrjoela (dešimtkovė 1928), Kokkinenės (imtynės 1928 ir 1932), Haavisto (imtynės 1928), Maekinenas (imtynės 1928), Saarinėnas (50 km slidėmis 1932), Lehtinenas (5000 m 1932), Iso-Hollo (3000 m kliūtinis 1932 ir 1936), Matti Jaervinenas (ietis 1932) Hermanns Pihlajamaekis (imtynės 1932), Jalkanenas (komandinis bėgimas slidėmis 1936), Nurmela (komandinis bėgimas slidėmis 1936), Laehdė (komandinis bėgimas slidėmis 1936), Karppinenas (komandinis bėgimas slidėmis 1936), Hoekertas (5000 m 1936), Salminenės (10.000 m 1936), Koskelo (imtynės 1936), Suvio (bokštas 1936), Saarvala (imtynės 1936), Karhumaekis (literatūra 1936).

Be 69 aukso medalių, suomiu sportininkai olimpijuose žaidimų vietoje. Pirmasis, iškovojęs aukščiausią moderniosios olimpiados pasižymėjimo ženkla, buvo Werneris Jaervinenas, kurio jauniausiasis sūnus taip pat pasekė tévo pédomas.

Aukso medaliai tenka šioms varžyboms: lengvajai atletikai 37, imtynės 21, greitajam čiuozimui 5, sliedėms 2, dailiajam čiuozimui 1, boksu 1, gimnastikai 1, meno kūriniams 1. Pažymėtina, kad iš 37 lengvojoj atletikoj laimėtu aukso medaliu 24 pelnyti ilgųjų nuotolių bėgiuose.

LIETUVOS UGNIAGESIU ORGANIZACIJŲ SAJUNGOS SANDĖLYJE

Kaunas, Daukanto g.vė 12 nr., bt. 12, Tel. 26327 galima gauti šios priešgaisrinės priemonės:

— ivairių išmierų gaisrinės ZARNOS,
žarnoms JUNGTUVAI,
SVIRKLĖS,
GELBĖJIMO VIRVĖS,
TRYŠKINES (hidropultai)
KIRVUKAI,
RANKINIAI CHEMIŠKI GESINTUVAL,
GESINTUVAMS CHEMISKI UZTAISAI ir kt.

Gesintuvali gali būti užtaisomi ir sandėlyje.

Be to, gaunama ir ivairi literatūra, raštiniems knygos ir blanka.

505(2)

RADIO PROGRAMA

PENKTADIENIS, VIII 22 D.

6.00 Malda, dienos mintys, laikas, žinios, Rytinis koncertas; 7.00 Žinios vokiečių kalba; 7.15 Kartojimas žiniu, pranešimai tolimesnė dienos programa. Koncertas; 8.00 — 12.00 Pertrauka; 12.00 Varpu muzika iš Karo muziejaus; laikas, žinios, tolimesnė dienos programma; 12.20 Plokštelių muzika; 12.30 Žinios vokiečių kalba; 12.45 Patarimai ūkininkams; 13.00 Vidurinės koncertas; 14.00 Žinios vokiečių kalba; 14.15 Koncerto tēsinys; 15.00 Žinios vokiečių kalba. Po žiniu — pertrauka iki 16.00 val.; 16.00

PRANESIMAS

I formuojamus Kaune Pagalbinės Policijos Tarnybos Batalionus priimami savanoriai — atsargos puskarininkai, grandiniai ir eliniai ne vyresni kaip 35 m. amžiaus.

Savanoriai priimami žemiau išvardintuose miestuose — priėmimo komisijose: 1) Kaune, 2) Šiaulių, 3) Panevėžyje, 4) Utene, 5) Ukmergėje, 6) Alytuje, 7) Marijampolėje, 8) Raseiniuose, 9) Telšiuose.

Kaune savanoriai priimami žemiau išvardintuose miestuose — priėmimo komisijose: 1) Kaune, 2) Šiaulių, 3) Panevėžyje, 4) Utene, 5) Ukmergėje, 6) Alytuje, 7) Marijampolėje, 8) Raseiniuose, 9) Telšiuose.

Kaune savanoriai priimami žemiau išvardintuose miestuose — apskričių viršininkų paskirtose vietose ir laikui.

Norintieji stoti savanoriais vyksta į artimiausią priemimo komisiją. Atvykstant į komisiją kandidatams reikia turėti pasa, atsargos kario liudijimą ir ištikimybės liudijimą.

Mulkesni nurodymai kandidatams bus duodami priemimo komisijose.

Kauno kino teatrųose

Visos filmos rodomas su lietuviškais parašais.

KAPITOL

„Jaunoji karta“

su Albrecht Schoenhals ir Dorothea Weck Seansų pradžia: 5 ir 7.

— o —

DAINA

Karl Peters

su Hans Albers Seansų pradžia: 4,30 ir 7.

— o —

GLORIJA

Ohm Krüger

su Emil Jannings Seansų pradžia: 4 ir 6,45.

— o —

SATURN ir LYRA

DÉL KATÉS

Linksma filma. Seansų pradžia: 5 ir 7.

Be to, anžvalgos iš fronto!

KRONIKA

VOKIEČIU KALBOS KURSAI PO-LICIJOS PAREIGŪNAMS

Jau ankstiau daug policijos pareigūnų yra pareiškė norą mokyti vokiečių kalbos. Atsizvelgiant į pareigūnų poreikštą norą, o taip pat ir i paties reikalo svarba, šiuo klausimu dabar susirūpinta. Imamas iniciatyvos artimiausiu laiku suorganizuoti policijos pareigūnams vokiečių kalbos kursus. Norintieji vokiečių kalbos mokyti jau suregistravoti. Pasirode, kad norintių lankytai tokius kursus yra beveik visas 100% policijos pareigūnų. Manoma, kad artimiausiu laiku šie kursai pradės veikti. (v.)

VOKIEČIU KARIAI DOMISI MŪSU LIAUDIES DIRBINIAIS

Vokiečių kariai, vykdami per Lietuvą į Rytus, prisiminimui iš to krasoto perka ivairius mūsų liaudies dirbinius, kuriuos pardavinėja „Dallés“ kooperatyvas. Tam tikslui kooperatyvas išplėtė savo gamybą. Kariai ypač domisi mūsų tautinėmis juostomis ir medžio drožiniais.

STEIGIAMA DAUG DARŽOVIU KRAUTUVIU

Sutvarkius transportą, iš tolimesnių ir artimesnių pakauna vietu į Kauną reguliarai pristatomos ivairios daržovės bei vaisiai. Geresniams miesto gyventojų aprūpinimui minėtomis prekėmis lietuvių prekybininkai išteigė daug naujų krautuvų. Krautuvų tinklas talp sutvarkytas, kad jos nebūtų sukonceptuotos vien tik miesto centre, bet išskirto. Daržovių krautuvų išteigta ir prie-mišciuose.

ATSARGIAU VAIKŠCIOKIME GATVĖMIS

Daugis miesto gyventojų dėl neat-sargaus vaikščiojimo gatvėmis trukdo susisiekimą ir ne tilt patys nukentė, bet taip pat suželdžia mašinų vairuotojus. Tokiu atsitikimui buvo jau keletas. Vokiečių kariai yra geri mašinų vairuotojai ir tiks-

I Šiaulių Prekybos Mokykla priimami abejų lyčių mokiniai; i pirmąją klasę baigę V ir VI pradžios mokyklos skyrius, i IV klasę baigę tris reformuotas gimnazijos arba VII tarybinės vidurinės mokyklos klasės.

Prasymai su dokumentais priimami ligi š. m. rugpjūčio mén. 30 dienos Šiauliuose, Dvaro gatvė 50 nr.

Stojamieji egzaminai į visas klasės prasidės š. m. rugpjūčio mén. 25 d. 8 val.

Direktorius

509(1)

Reikalinių prityre gateristai ir darbininkai. Valstybinis Malūnas ir Lentpūvė 2 Nr. Jonavos g. 38, kreiptis i direktorių.

510(2)

Reikalinda tarnaitė, mokanti gaminti valgus. Kreiptis Kaune, Rašelinų g. 11 a, b. 1. 10—12 val. 512(2)

Vokiečių kalbos grupės pradėti pa-mokas. Užsirašiusiųjų prašom atvykti. Kursai, Sapiegos 6.

513(1)

100 rublių tam, kas rado, ir gražins man, mano pamestus pasus rusiška ir lietuviška, tris vekselius, mokyklos pažymėjimą, patentą, Buto Skyriaus remonto dokumentus, bibliotekos užstatu kvita, pamesta ar palikta. Kau-ne, gražinti Senam turgui, 110-ta krautuvė, Antanui Stanionui arba Napoleono g. 24, bt. 6. 514(1)

</div

Ivertinkime ir supraskime

Laiko reliatyvumas niekuomet taip neišryškėja, kaip karo metu. Viso dėmesio ir visu jėgu sukurimas kovai, pastangos išnaudoti kiekvienu momentu dinamiškiausioje aplinkumoje, ipratimas žiūrėti mirčiai į akis, ir jos nepaisyamas — visa tai nepaprastai pagreitina laiko tempą. Problemos, kurios nesibaigia išspraudžia i kalendorinių savaitų rėmus. Štai kodėl karas, nepaliudamas būti didžiausia žmonijos nelaimė, kartu yra tautų egzaminas. Jis išlaiko fiziskai ir psichiskai pajėgesnės tautos, kurios pašelusiame tempe nepraranda nuovokos ir net pro pelenus ir griuvėsius ištengia sužerēti kūrybos kibirkštini.

Jeigu greiti ir tikslūs sprendimai šiuo be galo pakilusios dinamikos metu turi tokią didžią ir išganinę reikšmę, tai nemažiau nelemtos yra šio meto kaidos. Esant dideliam greičiui ir mažutis netikalus posūkis gali baigtis katastrofa. Mūsu praeitis nėra be kaidų. Kai kurios iš jų visu žiaurumu išryškėjo tik pastaraisiais metais. Jos mus skaudžiai pamoko, bet jos nesuteikė mums neklaidungumo dovanos. Todėl šiandien ji turi savo žinioje beveik visą Europos ūkio pajėgumą. Vokietija, palyginus su Anglija, turi tą pirmenybę, kad jos gabenamos medžiagos vežamos trumpesniu ir saugesniu sausumos keliu. Bendrai imant, visa Europa praktiskai ir energingai dirba ašies valstybėms".

I Klausimą, ar tiesa, kad anglai savo puolimais iš oro įvėlė Reichą i karą dviej frontais. Goebbels atsakė:

"Galima kalbėti tik apie „frontą“ sausumoje, bet ne apie frontą jūroje ar ore. Jei mes norėtume prisijungti prie šitos anglų nuomones, tai galima būtų pasakyti, kad Anglia turi kariauti bent dyvlikoje frontų: jūroje — Atlanto vandenyno, Siaurės jūroje ir Viduržemio jūroje; ore — Europos šiaurės vakaruose ir pietuose, Mažojoje Azijoje ir Afrikoje. Britų tvirtinimas, kad jie įvėlė Vokietiją i karą dviej frontais, yra melagingas. Anglii bombarduotų Vokietiją ir nesant karo su Sovietu Sajunga. Toliau Goebbels pareiškė, kad vokiečių karo aviacija britų salą puolė be atvangos. Tačiau karas su Sovietu Sajunga, — tai neturi būti pamiršta — yra sallyga lemiamai kovai prieš Angliją. Karas su Sovietu Sajunga buvo reikalingas, ir ateis diena, kada Anglia turės brangiai sumokėti už naktinius vokiečių gyvenamu kvartalu bombardavimus".

I tolesni klausimą, ar Stalino linija tikrai egzistuoja ar ne, ministras atsakė tokia prasme, kaip yra pasiskęs savo paskutiniame straipsnyje savaitraštyje „Das Reich“. Jis pridurė, jog tai priklauso prie britų mėlų kampanijos, iš kurios galima paminėti begalinę eilę pavyzdžių. Kitas pavyzdys yra britų tvirtinimas, kad sovietai numetė į Berlyną tūkstančius tonų sprogstamuojų bombų. Jei sakoma „tūkstančiai“, tai tas turėtų reikštai mažiausiai du tūks ančius ar tris tūkstančius, o kadangi vienas bombonešis i tokį tolimal kelia galiausiai tik maždaug viena toną, tai viršum Berlyną išrečiai pasirodys trys tūkstančiai sovietų lektuvų. Tuo tarpu iš tikruju tik 3 sovietų bombonešiai buvo atskridę, ir jie negalėjo perskristi ne zenitinui patrankų už varos. Palyginkite tai su didžiausiai vokiečių Londono puolimais iš oro, kur tik viena dieną buvo numestą daugiau kaip 600.000 kilogramų sprogstamuojų bombų. Jūs, tur būt, matėte iliustruotus anglų laikraščius, kuriuose yra dokumentiniai ir vaizdžiai parodytų vokiečių bombardavimų padariniai".

Ispanų žurnalistas paprašė toliau paaiškinti „netikėtą ir staigū tiksli pamaldumą“ sovietų propagan-

laimėti tik visa vieninga vienos valios vadovaujama organizacija. Toji organizacija kuriama visur, kur žengia vokiečių kario koja, ir tinkamai ją ivertinti galima tik turint prieš akis viso karo naštą ir visos būsimosios Europos reikala, kurių karto yra ir mūsų reikala. Taigi, ta nelemtai klaida, dėl kurios čia norėtume išpėti būtų ta, jei kas panorėtų gryna karo ir laikines salygas vertinti tais metu savokomis ir nesugebėtavo darbu ir pastangomis parodytai totalinio pasitikėjimo ir totalinio nuoširdumo, kuris būtinė, kad ir mes būtume suprasti.

Bent viena iš tu niuansų išleidė ją akį, mes galime netinkamai suprasti tą gyvenimą, kuri turime kelti savo nuoširdžiu kūrybiniu darbu. Šis karas yra totalinis karas, savo pobūdžiu pirmas istorijoje. Cia kovoja ne tik karialfronto, bet labai realiai išjungia kova ir visa tauta. Tauta turi išsilieti ir pakelti tą organizaciją, kuri jau dvejų metų laisvalaikis prisiimta karine drausme jungia vokiečių tautą, vedama ją iš laimėjimo į laimėjimą. Reikia suprasti, kad ši karą gali

Dr. Goebbels aktualias karo klausimais

Jo pasikalbėjimas su ispanu laikraštininku

MADRIDAS. DNB. „Informacijos“ plėčiai skelbia Reicho ministro Dr. Goebbels' pasikalbėjimą, suteiktą to laikraščio direktoriaus pavaduotoju Marquerie. I žurnalisto pastabą, jog angliai sako, kad jie laimės karą, nes jūrinių atsargos esančios didesnės, negu Reicho, ministeris atsakė: „Kaip gali Anglia tikėtis laimėti karą ūkinio pranašumo pagrindu?... Ji gali nevaržomai naudotis tik savo pačios salu gamyba. Tiesiogiai Jungtinį Valstybių tiekiamos medžiagos pasiekia Angliją tik, jei tai leidžia vokiečių povandeninės laivai ir lektuvai. Tas pat liečia ir medžiagas, tiekiamas iš Imperijos. Tuo tarpu, kai Angliai kenčia dėl ilgių vandens kelių keliams sunkumų. Vokietija jau aštuoneri metai rengesi tam atvejui, jei bus vedamas ūkinis karas prieš Reichą. Siandien ji turi savo žinioje beveik visą Europos ūkio pajėgumą. Vokietija, palyginus su Anglia, turi tą pirmenybę, kad jos gabenamos medžiagos vežamos trumpesniu ir saugesniu sausumos keliu. Bendrai imant, visa Europa praktiskai ir energingai dirba ašies valstybėms".

I Klausimą, ar tiesa, kad anglai savo puolimais iš oro įvėlė Reichą i karą dviej frontais. Goebbels atsakė:

"Galima kalbėti tik apie „frontą“ sausumoje, bet ne apie frontą jūroje ar ore. Jei mes norėtume prisijungti prie šitos anglų nuomones, tai galima būtų pasakyti, kad Anglia turi kariauti bent dyvlikoje frontų: jūroje — Atlanto vandenyno, Siaurės jūroje ir Viduržemio jūroje; ore — Europos šiaurės vakaruose ir pietuose, Mažojoje Azijoje ir Afrikoje. Britų tvirtinimas, kad jie įvėlė Vokietiją i karą dviej frontais, yra melagingas. Anglii bombarduotų Vokietiją ir nesant karo su Sovietu Sajunga. Toliau Goebbels pareiškė, kad vokiečių karo aviacija britų salą puolė be atvangos. Tačiau karas su Sovietu Sajunga, — tai neturi būti pamiršta — yra sallyga lemiamai kovai prieš Angliją. Karas su Sovietu Sajunga buvo reikalingas, ir ateis diena, kada Anglia turės brangiai sumokėti už naktinius vokiečių gyvenamu kvartalu bombardavimus".

Marquerė toliau paminėjo, kad jis, viešėdamas Vokietijoje, išmokes vertinti aukštą vokiečių per prieš lektuvų bombardavimą pa-

doje. Cia Goebbels pareiškė: „Tikybinių sovietų propaganda priklauso prie bendros mėlų kampanijos. Dėl sovietų nusistatymo prieš tikybą mes turime jų pačių paliudžių. Sovietų ambasadorius Londone Maiskis buvo bedievių sajungos garbės narys. Svarbiausiai sovietų valdžios vyrai priklauso beidžių škoms organizacijoms. Bolševikai, kaip žino visas pasauly, išžudė tūks ančius dvasininku. Sitos dabartės tikybinių propagandas kampanijos priežasties galima ieškoti i tame fakte, jog Churchillius ir Rooseveltus tenka sunkus uždavinys paaškinti savo tautomis, savo santykius su sovietais. Todėl jie yra labai suinteresuoti, kad galėtų tvirtinti, jog šie (sovietai) nėra nei bedileviai, nei komunistai. Sovietų sajungai nieko nereiškia užsiginti propagandos tikslais savo doktrinos. Tai yra jos merdėjimo žymė. Sulyginkite šią revoliuciją su nacionalizmu, kuris per 4,5 metų pakėlė badą ir skurdą. Tai yra daug rimčiau, negu tris ar keturių valandas su tam iškromis per raukomis pakelti orinjus puolimus. Pagrindinė bazė mūsų kovai yra ta, jog mes žinome: mes kovoame kovoje dėl Vokietijos gyvenimo ar mirties. Ačiū Dievui, mūsų priešas nepaliko jokio abejimo: Vokietija jokiu būdu negali pralaimėti šio karo, nes tuome: ji būtų visiškai sunaikinta. Tuo tarpu, kai vokiečių tauta laimi, ji žino, kad ji užims visame pasaulyje tokią galanga poziciją, kokia jai pridera. Per keturis šimtus metų Vokietija neturėjo tokios progos, kaip dabar. Mes visuome, buvome perdaug idealistai, mes perdaug dirbome mokslių ir kultūrą, o nesirūpinome politika. Dabar nebepasikartos 1918 metų įvykių, kada vokiečių tauta pasitikėjo melagingu taikos apaštalų melagingais pažadais. Vokietija išėjo nacionalsocializmo mokslių ir žino, kad jos vadai išėjė iš tautos ir aštuonauja jos teisėtiems interesams".

I Ispanų žurnalisto klausimą, ar „Europos kryžiaus karas“ prieš bolševizmą esas nepavykęs žygis, kaip tai tvirtina britai, Goebbels atsakė: „Apibūdinamas „kryžiaus karas“ kilo ne iš mūsų, tačiau iš tikrujų tai yra toks karas. Europos tautos aiškiai suprato, kaip reikštų joms, jei laimėtų bolševizmas. Tai geriausiai irodo faktas, kad užsiraše tūkstančiai savanorių kovoti greta mūsų. Vokietijai kiekybės atžvilgiu jie nėra reikalingi, tačiau, vis dėlto, gauta parama yra labai vertinga. Juokingas sovietų tvirtinimas, kad Norvegijoje užsiraše tik 40 bedarbių, nėra reikalingas net jokio atsakymo. Moralinė šitos paramos pusė turi daug didesnę vertę. Pirma

karta istorijoje pavyko sukti Europos žemynę vieningą jausmą.

Ir šis jausmas veda mus prie tokių veiksmų, kuris parodo Europą, kaip moralinį vienetą: savo krauju jis gina savo egzistenciją ir savo sūnų ateitį. Tai yra ko geriausias ženklas Europos ateitai". Pažymėjės, kad, ir Ispanų savanoriai dalyvauja kare, ministeris pareiškė: „Ispanų tauta yra vokiečių tautai viena iš labiausiai mylimų tautų. Niekumet tarp mūsų dviejų tautų nebuvo susirėmimų ar interesų susikirtimų. Ispanų kultūra yra išsaknijusi vokiečių samonėje. Ši simpatija Ispanijai dar pagilėjo per laisvės kovas, kada Ispanija su nepaprastai didelėmis aukomis rungėsi dėl savo dvasinės ištautinės egzistencijos.

Ši kova sukelė iš pat pagrindų antibolševikiškoje Vokietijoje tikrą pasigėrimą. Kiekvienas Condoro legiono kareivis, kuris sugrįždavo į Vokietiją, pasakojo su pasigėrimu ir gyre išpanų kareivių drasuma. Kai dabar Ispanų savanoriai šalia mūsų kovoja prieš bolševizmą, tai tas aiškiausiai rodė, kad Ispanijos laisvės kova buvo pradėta vien tik dėl dvasinių ir idealinių priežasčių. Ispanijos karas atnešė laimėjimą politiniams ir moraliniams principams ir vienai doktrinai. Aš manau, kad pareikšiu vokiečių tautos jausmus, sakydamas, kad vokiečių tautos simpatijai, jos gyvenimui, jos kultūrai, aukštoms jos dvasinėms vertybėms ir jos puikiam laikymuisi per 1914 metų pasaulinių kara dar labiau padidės po šito riteriško mosto, pasiūniant savanorių korpusą iš sovietų frontą".

Pasikalbėjimo pabaigoje Dr. Goebbels kalbėjo apie britų propagandą, kurią jis apibūdino, kaip nepaprastai blogą kiekvienam kare. Anglių propagandos ministras Brandenbras paskleidė pasaulijie tiepiai daug nevykusius mėly, kad Vokietija esanti savaimė atpalaiduota nuo polemikos ir neigimo prievolės. Goebbels priminė angrų propagandą dėl Smolensko. Pakakė pasiūsti keliis žurnalistus į Smolenską, konstatavą Goebbels, sugriauti visam britų mėlų pastatui. Melagingomis žinomis, baigė ministeris, galimas dalykas, galima laikinai išjudinti pavargusias tautas. Stipriosios tautos kiekvieno atveju nėra reikalingos griežtis tokii priemonėmis.

Visa japonų laivininkystė pavedama valstybės kontrolei

TOKIO. DNB. Laikraščiai plačiai svarsto naują įstatymą, kuriuo visa japonų laivininkystė pavedama valstybės kontrolei ir kuriuo valstybei suteikiama plačiausiai igaliotinė ne tik laivų judėjimo ir visų laivų išnaudojimo, bet ir laivų įgulų paskyrimo ir jų apmokėjimo atžvilgiu. Valstybė šiituo sutvarkymu, kuris sudaro mobilizacijos įstatymo dalį, išgyja teisę atiteityje visa laivininkystė sekvestruoti valstybės tikslams.

TOKIO. DNB. Domei žinomis, vyriausybė išleido įsakymą, kad visi benzinių varomi automobiliai, taksiai ir privatiniai automobiliai nuo rugsėjo 1 dienos sustabdomi.

Automobilių, varomi kitu kuru, ir toliau bus naudojami susisiekimui.

TOKIO. DNB. Bankoko diplomatiniai sluoksniai, Domei žinomis, pranešė, kad Didžioji Britanija ir Jungtinės Amerikos Valstybės netrukus savo pasiuntinybes Tabyje ir Japonijoje pakeis ambasadomis.

IRANO KARININKU AKADEMIJOS ISLEISTUVES

TEHERANAS. DNB. Irano imperatorius Reza Shah Pahlavé vaikui išdalino, kaip ir kiekvienai metais, karininkų akademiją baimiems diplomus ir patentus.

Diplomą gavo ir imperatorinis princas Ali Reza. Imperatorius iškilmingai aktą susirinkus karininkams pasakė kalbą, kurioje, tarp ko kito, nurodė, jog gal būt, kai kurie iš karininkų mano, jog šiai metalui negausiai atostogu, jei taip ir būtų, tai to priežastį karininkai vėliau suprasia. Nėra reikalo priminti, kad karininkai dar daugiau kreiptų savo dėmesio į pareigas ir į šiuo laiku esančią ypatingą padėtį. Dėl to imperatorius tenkinasi konstatuodamas, kad kariuomenė ir karininkai kiek galima daugiau šia padėtimi interesuoti; ir, reikalui esant, būtų pasiruošę kiekvienai aukai.

Į Siriją atvyko nauji britų pastiprinimai

TUNISAS. DNB. Iš Damasko pranešama, kad į Bobrą atvyko iš Indijos ir Australijos britų sustiprinimai, o taip pat motorizuotos kovos priemonių. Šios britų karo jėgos patraukė į siaurę. I Sirijos Libanono aerodromus nesenai atvyko didelis Šiaurės Amerikoje pagamintu lektuvu skaičius. Sirijos — Libanono kraštą nuolat perskrenda žvalgomieji lektuvai ir lektuvai naikintuvali.

KANADOS MIN. PIRMININKAS ATSKRIDO Į ANGLIJĄ

STOCKHOLMAS. DNB. Reuteris speciali komunitatų praneša, kad Kanados ministeris pirmininkas Mackenzie Kingas atskrido į Didžiąją Britaniją.

STOCKHOLMAS. DNB. Reuteris praneša iš Londono, kad į Di-

džiąją Britaniją atvykes Kanados ministeris pirmininkas, būdamas Anglijoje, dalyvaus karo kabineto posėdžiuose. Mackenzie Kingo palaidovų tarpe yra iš valstybės pasekretorių užsienių reikalams Norman Robertsonas.

STREIKAS DETROITE

NEW YORKAS. DNB. United Press iš Detroit praneša, kad 4.000 tramvaju ir autobusu konduktorių streikas šiandien sukludi 2/3 milijono ginklavimo pramonės darbininkų pasiekti savo darbavietės. Kada nestreikuojantieji pradėjo pulti streikuojančių sargybas, burmistras Isakė su stabdyti visą transporto sistemą. Jau 14 dienų trunka streikas Kearny laivų statyklo, kuriose kaip agentūra praneša, pradėti

vykdinti laivų statybos užsakymai 500 milijonų dolerių sumai.

NEW YORKAS. DNB. INS agentūra praneša iš Kanados sostinės, kad į Montrealį atvyko britų pasiuntinys Vašingtono lordas Halifaxas. Jo lankymosi ten tikslas nežinomas.

JUNGtinės valstybės trūksta benzino

VAŠINGTONAS. DNB. Jungtinės Valstybių benzino kontrolės vadybos vedėjo pavaduotojas pranešė, jog Jungtinės Valstybės rytu srityje smarkiai juntinės benzino atsargos. Benzino atsargų čia užteks 10 dienų. Be ligi šiol galiojančių susiduriant normų reikėja imtis dar griežtesnių priemonių benzino vartojimui apriboti.